

Čís. 11112.

Svolil-li oprávněný ze služebnosti bytu k tomu, by místnosti k užívání mu vyhrazené a podléhající ochraně nájemců vlastník nemovitosti pronajal, nemůže se domáhati na vlastníku nemovitosti odevzdání místností do užívání, platí-li dosud podmínky pro trvání nájemního poměru, za nichž oprávněný svolil ke sjednání nájemního poměru.

(Rozh. ze dne 29. října 1931, Rv I 1592/30.)

Žalobkyně prodala roku 1921 žalovaným dům podléhající ochraně nájemců, vyhradivši si v něm právo bytu na doživotí. Roku 1925 svolila žalobkyně, by žalovaní pronajali byt jí vyhrazený. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaných odevzdání bytu. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu pro tentokráte zamítl. Důvody: Tím, že žalobkyně v roce 1925 svolila, by místnosti jí vyhrazené a podléhající ochraně nájemců, byly pronajaty, vzdala se v poměru k žalovaným na tak dlouho nároku na používání právě těchto místností, dokud bude tento nájemní poměr trvati a musela počítati s tím, že nebude moci místnosti ty dříve požadovati zpět, dokud nebude zrušen nájemní poměr uzavřený s jejím svolením. Jest sice přisvědčiti prvnímu soudu, že tento nájemní poměr může býti rozvázán nejen výpovědí podle zákona na ochranu nájemců, nýbrž i jiným způsobem, na př. dohodou. Nelze však nutiti žalované k rozvázání tohoto nájemního poměru, nanejmenší, není-li tu, ba není-li ani tvrzen zákonem uznaný výpovědní důvod. Nesprávný jest názor prvního soudu, že otázku proveditelnosti nároku bylo by řešiti teprve v exekucním řízení. Odvolací soud má proto za to, že pronajmutí místností se svolením žalobkyně zbavilo ji proti žalovaným nároku, domáhati se odevzdání místností, pokud trvá ochrana nájemců, pokud se týče pokud nedošlo dříve k jinému rozvázání nájemního poměru, a že proto jest žalobní nárok pro ten čas neodůvodněný.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání vytýká odvolacímu rozsudku jako rozpor se spisy (§ 503 čís. 3 c. ř. s.) jeho závěr, že se žalobkyně svolením k pronájmu místností, k nimž měla užívací právo, vzdala nároku na vlastní jejich užívání pro dobu, dokud nájemci těchto místností požívají ochrany nájemců nebo dokud se nevzdají nájemních práv. Vpravdě provádí dovolání těmito vývody jen dovolací důvod právní mylnosti podle § 503 čís. 4 c. ř. s., také ještě mimo to výslovně pod tímto názvem prováděný. Po právní stránce má i dovolací soud napadený závěr za správný (§ 863 obč. zák.). Žalobkyně, svolivši za platnosti zákona o ochraně nájemců k tomu, by vlastníci nemovitosti pronajali místnosti jí k užívání vyhrazené, musila si býti vědoma, že žalovaní za trvání ochrany nájemců — ať již podle

zákona tehdy platného, nebo podle obdobných zákonů pozdějších — nebudou s to, by sjednaný nájemní poměr skončili jinak než tak, že buď dočasně platný zákon o ochraně nájemců to dovolí, nebo že nájemníci k tomu svolí. Podle zjištění odvolacího soudu nájemci toho času nehodlají svoliti ke skončení nájemního poměru. Že tu jest důvod k výpovědi podle zákona na ochranu nájemníků, nemůže právem tvrditi ani žalobkyně. Vývody, že by odsouzení žalovaných podle žalobní žádosti bylo postačujícím důvodem pro povolení výpovědi podle zákona na ochranu nájemníků, pohybují se v bludném kruhu, neboť, má-li možnost svolení k výpovědi býti základem pro odsuzující rozsudek podle žalobní žádosti, nelze jí vyhověti k tomu účelu, aby odsuzujícím výrokem byl zjednán základ pro povolení výpovědi. Nemohou-li podle toho, co právě dolíčeno, žalovaní nájemní poměr skončiti, protože dosud platí podmínky pro jeho trvání, za nichž žalobkyně k jeho sjednání svolila, nemůže se žalobkyně na nich domáhati právem, aby jí, zrušíce tento nájemní poměr, odevzdali sporné místnosti do vlastního užívání.

Čís. 11113.

Směnečný zákon (ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 ř. zák. na rok 1928).

Byl-li na směnce v době podpisu jen jeden směnečník a ostatní podpisatelé byli napotom vepsáni do adresy, nelze použití § 6 (2) směn. zák.; jde o zfalšování směnky, jež lze namítnouti proti každému majiteli směnky.

Z toho, že osoby, neuvedené ve směnečné adrese, podepsaly směnku před podpisem směnečníka, nelze ještě o sobě usuzovati na to, že chtěly směnku podepsati jako přijatelé a že mlčky zmocnily výstavce (majitele směnky), by doplnil směnku jejich adresou.

(Rozh. ze dne 29. října 1931, Rv I 1812/31.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítli žalovaní Erich N. a Berta N-ová, že na směnce, když ji podepsali, byla jen adresa spolužalovaného Arnolda N-a a že bylo tomu tak i v době, kdy byla směnka převedena na žalobkyni a že adresy Ericha N-a a Berty N-ové byly teprve dodatečně připsány bez jich vědomí a souhlasu. Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti proti všem třem žalovaným, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalovaných Ericha N-a a Berty N-ové, napadený rozsudek jakož i rozsudek prvního soudu ohledně nich zrušil a vrátil věc procesnímu soudu první stolice k novému jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Dovolání Ericha N-a a Berty N-ové nelze upříti oprávnění. Namítali, že na směnce, když ji podepsali, byla jen adresa směnečníka Arnolda